

den 20. oktober i høståret. For at undgå at genere landmænd med i forvejen fornuftige sædskifter vil det være naturligt at friholde bedrifter med mere end f.eks. 85 pct. grønne marker fra kravet om yderligere grønne marker.

Til bestemmelserne om planlægnings- og regnskabskrav, § 21-23:

I lovforslaget er det anført, at ministeren skal fastsætte nærmere regler om mark- og gødningsplanens udformning og indhold. Da hovedparten af gødningsplanerne udarbejdes elektronisk, er det nødvendigt, at disse skemakrav foreligger i god tid før planperiodens start. Programændringer, test og distribution tager relativt lang tid. Derfor bør kravene være fastlagt senest 6 måneder før planperiodens begyndelse.

Det bør alene være et krav, at der foreligger en opdateret gødningsplan. Det vil give unødigt bureaukrati og risiko for fejl, hvis man indfører et krav om, at alle midlertidige planer skal opbevares. Det afgørende må være, om den til enhver tid foreliggende plan er á jour. Det er uforståeligt, hvorfor man vil kræve redegørelse for foretagne ændringer og datoer for ændringer!

Det er en unødvendig udvidelse i forhold til de nuværende regler at kræve en opgørelse af det planlagte forbrug af kvælstof i handelsgødning. I det nuværende regelsæt er det alene det maksimale behov, der skal gøres op. Først ved udarbejdelse af gødningsregnskabet skal man angive den forbrugte mængde kvælstof i handelsgødning.

Det er uklart, hvorvidt kontrollen med, om bedrifterne overholder *harmonikravene* defineret i Miljøministeriets bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, ønskes flyttet til Plantedirektoratet.

Belært af erfaringerne vil vi stærkt anbefale, at det tydeligt kommer til at fremgå, at ministeren skal inddrage erhvervet i forbindelse med udformningen af skemaer til mark- og gødningsplanlægning samt gødningsregnskabet.

Til bestemmelserne om administration og straf, § 25-30:

Vi finder, at lovforslagets bestemmelser om administration og straf i sin foreliggende form i høj grad er stødende mod almindelige retsikkerhedsprincipper. Den grundlæggende holdning bag bestemmelserne i lovens kapitel 6 og 7 er til-

syneladende ikke, at miljøet skal sikres, men at landmanden skal efterlades med et minimum af retssikkerhed.

Det er således efter vores opfattelse beklageligt, at der i en lov, der indholder en mængde nye reguleringer, hvor langt den største del af disse reguleringer udspringer af en politisk aftale, gives hjemmel til at afskære klageadgang til en højere administrativ myndighed og dermed tættere på den politisk ansvarlige minister. Adgangen til at få sin sag prøvet ved to administrative instanser må være den minimumsgaranti, enhver gives i en sådan situation.

Endnu mere betænkeligt er det, at der med loven sker endnu et brud på boligens grundlovssikrede ukrænkelighed. Vi finder det yderst beklageligt, at ministeriet så kort tid efter, at Folketinget har fået Justitsministeriets redegørelse om antallet af love med en sådan retstilstand, her tilføjer endnu en lov til listen. Det er så meget desto mere overraskende, når det tages i betragtning, at langt hovedparten af de kontroller, der skal gennemføres, kan og derfor bør afvente en retskendelse. Der er således overhovedet ingen reel risiko for, at formålet med kontrol fortabes med hensyn til reglerne om 65 % plantedække eller 6 % efterafgrøder, ligesom kontrol af regnskaber - henset til det omfattende materiale, landmanden løbende skal udarbejde - kun i hypotetiske tilfælde vil kræve øjeblikkelig kontrol.

Med lovforslagets administrationsbestemmelser er der tilsyneladende også givet hjemmel til, ikke kun at kontrollere om loven er overholdt, men også, om den enkelte landmand overhovedet er omfattet af loven.

Det virker uheldigt, at der i loven er indeholdt en mængde administrative regler om registrering m.v., der begrænser landbrugerens handlemuligheder, og at der så oveni er en pligt til at medvirke - vederlagsfrit - til ministeriets egne undersøgelser af, om man overhovedet er omfattet af regelsættet. Hvis reglerne er lavet så komplicerede, at myndighederne ikke uden landmandens medvirken kan finde ud af, om vedkommende er omfattet, må konsekvensen heraf være, at reglerne forenkles.

Yderligere er der ved forslagets bestemmelser om straf og forældelse en række principielle betænkeligheder.

Vi finder, at den kraftige stramning af sanktionsniveauet, der er lagt op til især for større overskridelser, ikke står i et proportionalt for-